

Mācību materiāls – Uzveic enerģijas monstriņus!

● Vispārizglītojošos nolūkos ● Sociālās zinības

2 mācību stundas – pēc izvēles pasniedzot uzreiz vai daļot, rotaļas var izmantot atsevišķi.

STUNDAS PLĀNS

STUNDAS APRAKSTS

Stunda ir sadalīta trīs daļās - ievads (teorija) par enerģiju, multfilmu skatīšanās, refleksija par stundā apgūto un zināšanu nostiprināšana, aktivitāte – rotaļa.

STUNDAS MĒRĶIS:

- **ZINĀŠU** Kas ir enerģija, energoefektivitāte un kā ikdienā elektrību un siltumu izmantot efektīvi;
- **MĀCĒŠU** Lietot efektīvākos enerģijas taupīšanas paņēmienus un izvēlēties piemērotākos savā ikdienā, pamatojot savu izvēli.

NEPIECIEŠAMIE RESURSI:

Nodarbības vadītājam (skolotājam)

- Interaktīvā tāfele vai projektors ar pieslēgtu datoru
- Piekļuve Youtube platformai
- Darba lapas – pieejamas šī stundas plāna pielikumā

Laiks	Darbības, metodes, aktivitātes	Ko dara skolotājs	Ko dara skolēni?	Izmantotie papildu rīki
	AKTUALIZĀCIJA – 2 -3 min.			
2-3 min.	Bērni jau sākumā tiek rosināti uz nelielu sarunu par tēmu "kas ir enerģija", jautājot, viņu domas. Kā viņi šodien tikuši uz bērnu dārzu – gājuši ar kājām, braukuši ar auto, autobusu? Kā, viņuprāt, šīs lietas kustas? Ar domu, ka tas notiek ar enerģijas palīdzību. Pēc tam var pajautāt, vai ir paēduši brokastis/pusdienas? Cilvēki enerģiju uzņem, ēdot. Šodien uzzināsim, kā efektīvi un gudri izmantot elektrību, kas ir viens no enerģijas veidiem, kā arī ūdeni, kas ir ļoti svarīgs mūsu dzīvē. Bērni aicināti dalīties ar savām zināšanām, atbildot uz jautājumiem: - Kas ir enerģija? - Kur varētu izmantot enerģiju, elektrību? - Kā viņi mājās taupa enerģiju? Vai izslēdz gaismu izejot no istabas, aizgriež/aizver ūdens krānu, tīrot zobus utml.?	Skolotājs uzdod bērniem jautājumus (pa vienam), piefiksējot bērnu atbildes, papildinot tās. Kopā ar bērniem pārrunā viņu atbildes un sniedz skaidrojošas atbildes.	Bērni atbild uz skolotāja jautājumiem, dalās ar savām zināšanām, pārrunā dzirdēto.	"Skolotāja palīgs" – pieejams šī stundu plāna pielikumā.

	Multfilmas + aktivitātes – 45 min			
1 min	Skolotājs pastāsta par multfilmu (info – "Skolotāja palīgs") Būs 3 multfilmas – par gaidīšanas, ūdens un tējkannas, gaismas monstriņiem un puisēnu Gustavu, kā arī supervaroni Leldi, kas palīdzēs Gustavam uzveikt monstriņus. Stāstījumā iekļaut, ka, skatoties multfilmu, jāpadomā, vai kāds no šiem monstriņiem varētu būt iemitinājies arī bērnu mājās. Skatoties multfilmas, visi kopā uzzināsim, kā tos uzveikt.	Skolotājs pastāsta	Bērni klausās skolotāja stāstījumu	"Skolotāja palīgs" – pieejams šī stundu plāna pielikumā.
5 min	1. tēma: Kā uzveikt Gaidīšanas monstriņu? Bērni noskatās video (Palīdzi Leldei uzveikt Gaidīšanas monstriņu – 1. sērija). Pēc multfilmas noskatīšanās seko pāris jautājumi un atbildes par multfilmā redzēto. Skolotājs uzdod jautājumus – piemēram – kā sauca monstriņu? Pie kādām ierīcēm tas parādījās? Vai arī viņu mājās ir šādas ierīces redzētas? Informācija par gaidīšanas režīmu pieejama "Skolotāja palīgs".	Skolotājs ieslēdz video (Palīdzi Leldei uzveikt Gaidīšanas monstriņu – 1. sērija).	Bērni noskatās video un pēc tam notiek saruna par noskatīto multfilmu, tēmu "Gaidīšanas režīms"	"Skolotāja palīgs" – pieejams šī stundu plāna pielikumā. 1.video – Palīdzi Leldei uzveikt Gaidīšanas monstriņu – 1. sērija https://www.youtube.com/watch?v=JZkLKg-V0XY

5 min	Darba lapa: 1. uzdevums	Skolotājs izdala darba lapas	Bērni pilda darba lapas 1. uzdevumu - savieno ierīces, kam ir gaidīšanas režīms ar gaidīšanas monstriņu. Kad izpildīts, pārrunā – kura ierīce neiederējās? (Skaidrojums pieejams materiālā "Skolotāja palīgs")	Darba lapa Skolotāja palīgs – pieejams šī stundu plāna pielikumā.
5 min	1. tēma: Kā uzveikt Ūdens un Tējkannas monstriņus? Skolotājs ievada tēmā par ūdens izmantošanu (skat. "Skolotāja palīgs"), uzdod pāris jautājumus par to, kā bērni izmanto ūdeni savās mājās. Bērni noskatās video (Palīdzi Leldei uzveikt Ūdens un Tējkannas monstriņus – 2. sērija). Pēc multfilmas noskatīšanās seko pāris jautājumi un atbildes par "Palīdzi Leldei uzveikt Ūdens un Tējkannas monstriņus – 2. sērija" multfilmu. Skolotājs uzdod jautājumus – piemēram – kādus monstriņus redzējāt? Kur mājās tas parādījās? utml.	Skolotājs ieslēdz video (Palīdzi Leldei uzveikt Ūdens un Tējkannas monstriņu – 2. sērija).		"Skolotāja palīgs" – pieejams šī stundu plāna pielikumā. 2.video – Palīdzi Leldei uzveikt Gaidīšanas monstriņu – 2. sērija https://www.youtube.com/watch?v=EhUWi1Bu328

5 min	2. tēma: Kā uzveikt Gaismas monstriņus? Skolotājs uzdod dažus jautājumus par apgaismojuma tēmu (skat. "Skolotāja palīgs"). Piemēram, vai vienmēr izslēdzat gaismu, kad izejat no istabas? Kad vairs neizmantojat naktslampiņu? Paskatīsimies, kā veicās Gustavam. Skolēni noskatās video (Palīdzi Leldei uzveikt Gaismas monstriņus – 3. sērija). Pēc video noskatīšanās seko pāris jautājumi un atbildes par noskatīto multfilmu.	Skolotājs ieslēdz video (Palīdzi Leldei uzveikt Gaismas monstriņus – 3. sērija).		3.video - Palīdzi Leldei uzveikt Gaismas monstriņus! – 3. sērija https://www.youtube.com/watch?v=pEANYt05onE
5 min	Darba lapa: 2. uzdevums	Skolotājs izdala darba lapas.	Bērni pilda darba lapas 2. uzdevumu-raksta Leldes vārdu, saskaita monstriņus attēlā. Kad izpildīts, pārrunā – kā sanāca.	Darba lapa

	AKTIVITĀTE: ROTAĻA– 5-10 min.			
5-10 min	1. variants. Lai izkustētos, bērniem piedāvā iet rotaļā "Noķer monstriņu". Skatīt stundu plānā pielikumu - "Noķer monstriņu!". Skolotājs pastāsta, ka tagad notiks rotaļa, skanēs dziesma, kādā brīdī būs pauze, kad ejot cauri "tiltam", kādu ķers. Skolotājs ieslēdz dziesmu "Enerģijas monstriņi!", atskaņotāja izvēlas "Turn repeat on", lai dziesma atkārtotos, aicina bērnus sastāties aplī. Skanēs dziesmiņa un bērni iet uz apli, virzoties cauri "tiltam".	Skolotājs izstāsta noteikumus, vada rotaļu.		Dziesma: https://youtu.be/0hAF9rdAn88?si=jKr7On3n8wdvw3rL Papildmateriāls - pieejams šī stundu plāna pielikumā - rotaļa "Noķer monstriņu!"
5-10 min	2. variants. "Pasaka par nogurušajām ierīcēm".	Pirms nodarbības skolotājs sagatavo lapiņas no papildmateriāla "Pasakas tēli ar nosaukumiem". Skolotājs izstāsta noteikumus, vada rotaļu.		Video: https://youtu.be/p9SYR4NaoQ Papildmateriāls - pieejams šī stundu plāna pielikumā - rotaļa "Pasaka par nogurušajām

				ierīcēm" un "Pasakas tēlu kartītes").
	REFLEKSIJA – 5 min.			
	Skolotājs uzdod bērniem jautājumu, vai viņu mājās varētu būt iemitinājies kāds no monstriņiem, ko redzēja multfilmās? Skolotājs nosauc katru no monstriņiem un aicina atcerēties, kā to uzveikt (info – skolotāja palīgā): 1. Gaidīšanas monstriņš 2. Ūdens monstriņš 3. Tējkannas monstriņš 4. Gaismas monstriņi	Skolotājs uzdod jautājumus.	Skolēni atbild uz skolotāja jautājumiem un min piemērus, kā monstriņus iespējams uzdots.	"Skolotāja palīgs" – pieejams šī stundu plāna pielikumā.

Rotaļa "Pasaka par nogurušajām ierīcēm"

Bērni nostājas rindā, vadītājs katram izsniedz kartiņu ar kādu no pasakas tēliem. Stāsta pasaku un ekrānā parāda kustību, kas bērniem jāatkārto – atbilstoši katram tēlam.

Noteikumi – vadītājs pastāsta, ka kartiņu nedrīkst rādīt pārējiem, būs jāklausa pasaka, skatoties video un ekrānā parādīsies kustība, kas atbilst katram tēlam. Tiklīdz izdzirdat savas kartiņas tēlu, jums jārāda tā kustība, kas parādīsies ekrānā. Min piemēru, ja jums būs kartiņa "dators", brīdī, kad izdzirdēsiet šo vārdu, būs jārāda, kā jūs rakstāt uz klaviatūras.

Pēc tam tiek demonstrēts video ar pasaku, bērniem jāseko līdzī un noteiktā brīdī jārāda katram sava kustība.

LELDE (rokas uz gurniem, supervaroņa pozā),

Dators (attēlo rakstīšanu ar klaviatūru)

Televizors (zīmē kvadrātu ar rokām)

Ledusskapis (svarīga staigāšana uz vietas ar piepūstiem vaigiem)

Saldētava (rāda drebuļus)

Enerģija (lēkā ar rokām uz sāniem) – uzraksts + Elektrum logo

PASAKAS TEKSTS

Reiz dzīvoja **LELDE** (rokas uz gurniem, supervaroņa pozā), viņa bija spožākā un efektīvākā spuldzīte ciematā. **LELDE** vienmēr mācēja iedot padomu, ik dienu, pildīja savus supervarones pienākumus, gādājot par energoefektivitāti.

Jāteic, ka cilvēki mēdza izšķērdīgi un lieki tērēt **enerģiju** (lēkā ar rokām uz sāniem, kartīte ar enerģijas – zibšņa simbolu), par to pat īpaši neaizdomājoties un **LELDEI** bieži nācās uz klausīt dažādu elektroierīču stāstus un sūdzības par **enerģijas** izšķiešanu.

Visādas ierīces regulāri **LELDEI** zvanīja, sūtīja vēstules vai pat brauca ciemos.

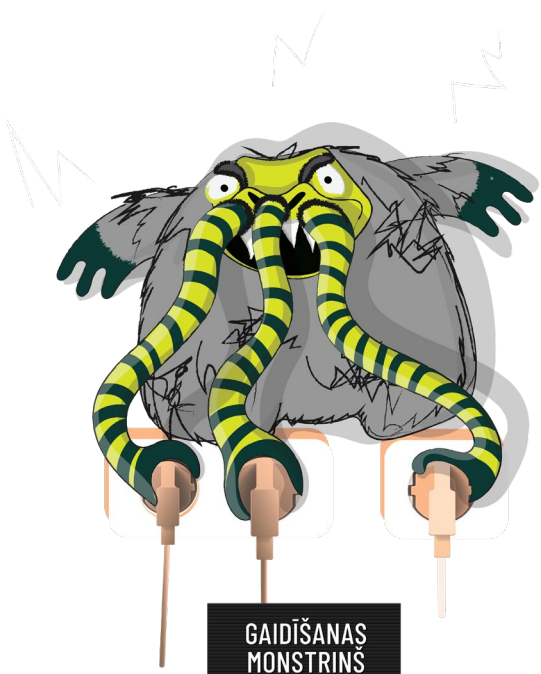
Kādā dienā LELDI apciemoja **dators** (attēlo rakstīšanu ar klaviatūru) un **televizors** (zīmē kvadrātu ar rokām), kas bija pilnīgi sašutuši par darbu bez brīvdienām. **Dators un televizors** teicās būt tik noguruši no cilvēku neuzmanības un izteica arī raizes par mājinieku veselību – jo ģimene tik daudz laika pavadot istabā. **Dators un televizors** lūdza, lai **Lelde palīdz**, iesakot pieaugušajiem šīs ierīces izslēgt pilnībā, kad dodas prom no mājām, dodot pelnītu atpūtu arī ierīcēm, kas tik cītīgi strādā ik dienu. **LELDE** apsolīja **datoram un televizoram**, ka palīdzēs.

Kādā citā dienā pie **LELDES** ieradās svarīgais virtuves pavēlnieks **ledusskapis** (svarīga staigāšana uz vietas ar piepūstiem vaigiem), pilnīgi nosvīdis, kā tikko noskrējis maratonu vai atgriezies no džungļiem. **Ledusskapis** stāstīja, cik nevīžīgi ir palikuši cilvēki – liekot tajā pārāk siltus ēdienus, bieži virinot un uzliekot par siltu temperatūru, līdz ar ko ledusskapim nākas vēl vairāk tērēt **enerģiju**, nemaz nerunājot par lejas stāva kaimiņieni **saldētavu** (rāda drebuļus), kam drīz vairs galīgi nebūs vietas, jo mājinieki to pilnīgi aizmirsuši atkausēt un tā aizsalusi tik ļoti, ka pat saldējumam tajā vairs nav vietas – abi divi – **ledusskapis un saldētava** galīgi nokausēti no smagā darba.

Tā kā LELDEI darba jau tā daudz, viņa lūdza mūs palīdzēt un atgādināt Jums, bērni, cik svarīgi izmantot **enerģiju**, neaizmirstot par ikdienā lietotajām ierīcēm – piemēram, **datoru, televizoru, ledusskapi, saldētavu**, lai enerģija tiktu izmantota gudri! Esiet varoņi kā **LELDE** katrs savās mājās!

1. uzdevums. Kā uzveikt Gaidīšanas monstriņu?

Savieno gaidīšanas monstriņu ar tām ierīcēm, pie kurām monstriņš atrodams.

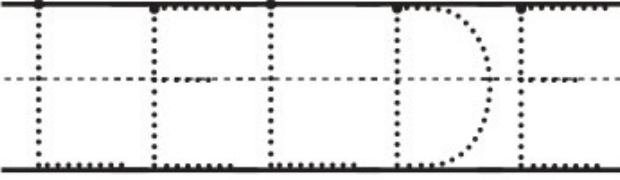
	Dators
	Televizors
	Putekļu sūcējs
	Spēļu konsole

2. uzdevums. Mācies rakstīt vārdu Lelde un saskaiti enerģijas monstriņus!

Supervarone Lelde
gatava cīnīties
ar enerģijas
monstriņiem!

Mācies rakstīt Leldes vārdu!

Saskaiti enerģijas monstriņus!

